

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
YEDİNCİ DAİRE	2004	963	2001	4013	12/04/2004

KARAR METNİ

MAL VE HİZMET ALIŞLARINA İLİŞKİN BELGELERİNİ SÜRESİ İÇİNDE YASAL DEFTERLERİNE KAYDETMEDİĞİ NOTER TESPİTİ İLE SABİT OLAN DAVACININ, KATMA DEĞER VERGİSİ İNDİRİMLERİNİN KABUL EDİLMEMESİNDE KANUNA AYKIRILIK BULUNMADIĞI; DEFTER VE BELGELERİN MUHASEBECİ TARAFINDAN ALIKONULDUĞU YOLUNDAKİ İDDİANIN, MÜCBİR SEBEP OLARAK KABUL EDİLMEMEYECİĞİ HK.<

Temyiz İsteminde Bulunan: Battalgazi Vergi Dairesi Müdürlüğü

Karşı Taraf : ? Makine Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

İstem Özet i : Davacı Şirketin 2000 yılı işlemlerinin incelenmesi sonucu, mal ve hizmet alışlarına ilişkin faturalarını defterine süresinde kaydetmediğinin tespit edildiğinden bahisle, indirimlerinden hareketle, inceleme raporuna dayanılarak, 2000/Ocak dönemi için, adına, re'sen katma değer vergisi salınmasına ve vergi ziyası cezası kesilmesine ilişkin işlemi; dosyanın incelenmesinden, alış belgelerinin ilgili yıla ait yevmiye defterine kaydedilmediğinin, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir tarafından Eskişehir 5'inci Noterliğine tespit ettirilmesi nedeniyle, davacı Şirketin indirimlerinin kabul edilmediğinin anlaşıldığı; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 30'uncu maddesinin 3'üncü bendinde öngörülen re'sen takdir sebebine, anılan Noterliğin, davacı Şirketin ilgili yıla ait yevmiye defterinin boş olduğu yolundaki tespitinin esas alındığı; oysa, inceleme tarihinde inceleme elemanına ibraz edilen defter ve belgelere göre, belgelerin, defterlere kayıtlı olduğu; inceleme elemanının, defterlerin boş olduğuna ilişkin herhangi bir tespitinin olmadığı; bu haliyle, yoklama ve inceleme yapmaya yetkisi bulunmayan Noter tarafından yapılan tespit, re'sen takdir sebebi sayılarak, katma değer vergisi indirimlerinden hareketle yapılan işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle iptal eden Eskişehir Birinci Vergi Mahkemesinin 28.6.2001 günlü; E:2001/100; K:2001/272 sayılı kararının; inceleme raporuna dayanılarak yapılan işlemin yerinde olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: İstem reddi gerektiği savunulmuştur.

Tetkik Hakimi Abidin İldeş'in Düşüncesi: Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar, 2577 sayılı Kanunun 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında sayılan bozma nedenlerine uymadığından, temyiz istemi reddedilerek kararın onanması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Bilgin Arısan'ın Düşüncesi: Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında belirtilen nedenlerden hiçbirisine uymayıp vergi mahkemesine verilen kararın dayandığı hukuki ve yasal nedenler karşısında, anılan kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemektedir. Açıklanan nedenle temyiz isteminin reddi ile vergi mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Yedinci Dairesince işin gereği görüşüldü:

Dosyanın incelenmesinden; Eskişehir 5'inci Noterliğinin 6.3.2000 günlü ve 03064 yevmiye nolu, düzenleme şeklindeki tespit tutanağında yer alan, "...Organize Sanayi Bölgesi 6'ncı Cadde Eskişehir'de faaliyette bulunan ? Anonim Şirketine ait Eskişehir 4'üncü Noterliğince 7.12.1999 tarih ve 48854 yevmiye no ile tasdikli 400 (dört yüz) tek sayfalı yevmiye defteri ile, aynı Şirkete ait ve aynı Noterlikçe 8.12.1998 gün ve 54179 yevmiye no ile tasdikli 299 (ikiyüzdoksandokuz) tek sayfalı yevmiye defterinin sayfalarının boş olduğu ve hiçbir işlem yapılmadığı tespit edildi..." yolundaki saptamaya dayanılarak, alış belgelerinin, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 29 ve 34'üncü maddeleri hükümleri uyarınca, süresinde ilgili yıl yevmiye defterine kaydedilmediğinden bahisle, indirimlerinden hareketle, davacı Şirket adına yapılan işlemlerin, Mahkemece, yazılı gerekçe ile iptal edildiği anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Kayıt Zamanı" başlıklı 219'uncu maddesinde, "Muameleler deftere zamanında kaydedilir. Şöyle ki :

a) Muamelelerin işin hacmine ve icabına uygun olarak muhasebenin intizam ve vuzuhunu bozmayacak bir zaman zarfında kaydedilmesi şarttır. Bu gibi kayıtların on günden fazla geciktirilmesi caiz değildir.

b) Kayıtlarını devamlı olarak muhasebe fişleri, primanota ve bordro gibi yetkili amirlerin imza ve parafını taşıyan mazbut vesikalara dayanarak yürüten müesseselerde, muamelelerin bunlara işlenmesi, deftere işlenmesi hükmündedir. Ancak bu kayıtlar muamelelerin esas defterlere 45 günden daha geç intikal ettirilmesine cevaz vermez." hükmüne yer verilmiştir. Sözü edilen hüküm uyarınca, işin hacmine ve icabına göre, işlemlerin, yapıldığı tarihten itibaren on gün içerisinde defterlere kaydedilmesi zorunludur. Ancak, kayıtlarını, maddenin (b) bendinde belirtilen şekilde yürüten işletmelerde, sözü edilen süre, kırkbeş gündür.

Öte yandan; 1512 sayılı Noterlik Kanununun 61'nci maddesinde, Noterlerin, bir şeyin veya bir yerin hal ve şeklini, kıymetini, ilgili şahısların kimlik ve ifadelerini tespit edecekleri belirtilmiş; aynı Kanunun 82'inci maddesinin 2'inci fıkrasında, Noterler tarafından düzenlenmiş olan hukuki işlemlerin, sahteliği sabit oluncaya kadar geçerli olduğu hükme bağlanmıştır.

Olayda, davacı Şirkete ait yevmiye defterinin yapraklarının boş olduğuna dair olup, vergi incelemesine esas alınan Noter tespiti, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa dayalı bir inceleme olmayıp, Noterlik Kanununun yukarıda sözü edilen 61'inci maddesi uyarınca, Noterlere verilmiş bir görevdir. Bu nedenle, Noterlerin, inceleme yapmaya yetkili kişilerden olmamakla birlikte, kendilerine kanunla verilen yetkilerini kullanmaları suretiyle yaptıkları tespitlerin, vergi incelemesine esas alınmasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Katma Değer Vergisi Kanununun 29'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında, mükelleflerin, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Kanunda aksine bir hüküm olmadıkça, kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri belgelerde gösterilen katma değer vergisini indirebilecekleri; 3'üncü fıkrasında; indirim hakkının, vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabileceği belirtilmiştir; 34'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında ise, yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait katma değer vergisinin, alış faturası veya benzeri belgelerde ayrıca gösterilmek ve bu belgeler yasal defterlere kaydedilmek koşuluyla indirilebileceği hükmüne yer verilmiştir.

Sözü edilen hükümlere göre, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, yüklenilen katma değer vergisinin indirim konusu yapılabilmesi için, bu verginin fatura veya benzeri belgeler üzerinde ayrıca gösterilmesi ve söz konusu belgelerin, vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı içinde kanuni defterlere kaydedilmesi yasal bir zorunluluktur. Bu şartlardan herhangi birinin, 213 sayılı Kanunda belirtilen mücbir sebepler mevcut olmamasına rağmen yerine getirilmemesi halinde, mükelleflerin, yükledikleri katma değer vergisini indirim konusu yapabilmelerine olanak bulunmamaktadır.

Her ne kadar, davacı Şirket, muhasebeci tarafından alıkonulan defter ve belgelerini icra yoluyla geri aldığını belirterek buna ilişkin belge sunmuş ise de, mevzuatta, defter ve belgelerin muhasebeci nezdinde muhafaza edileceğine ilişkin zorunluluk bulunmadığından, bu hususun mücbir sebep olarak kabulüne olanak bulunmamaktadır.

Buna göre, işlemlerini 213 sayılı Kanunun 219'uncu maddesinin (b) bendi uyarınca yürüttüğüne ilişkin bilgi ve belge sunmayan davacı Şirket adına, mal alış belgelerini 213 sayılı Kanunda öngörülen on günlük kayıt süresi içerisinde defterine kaydetmediğinin Noter tespiti ile sabit olması karşısında, mal alış belgelerinin ilgili vergilendirme döneminde yasal defterlere kaydedilmesi koşulunun yerine getirilmemesi nedeniyle, indirimlerinden hareketle yapılan tarh ve ceza kesme işlemlerinde hukuka aykırılık bulunmadığından, aksi yolda verilen temyize konu mahkeme kararında isabet mevcut değildir.

Açıklanan nedenle, temyiz isteminin kabulüne ve mahkeme kararının bozulmasına; bozma kararı üzerine Mahkemece yeniden verilecek kararla birlikte yargılama giderleri de dikkate alınacağından, bu hususta hüküm tesisine gerek bulunmadığına, 12.4.2004 gününde oybirliği ile karar verildi.

(DAN-KAR-DER; SAYI:6)